

Наявність та взаємодія зазначених принципів зумовлює і забезпечує функціонування апарату держави як взаємопов'язаної системи органів, які забезпечують ефективне виконання владних повноважень.

Література:

1. Кириченко В.М., Куракін О.М. Теорія держави і права: модульний курс.: навч. посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2010 - 264с.
2. Зайчук О. В. Теорія держави і права. Академічний курс. / О. В. Зайчук. – Київ: Юрінком Інтер, 2006. – 423 с.

УДК 342.0

ДЕРЖАВНА ВЛАДА

Студент Т. О. Миронюк гр. БП-15

Наук. керівник к.н. з держ. упр. Н.В. Кулак

Київський національний університет технологій та дизайну

Питання влади взагалі, й державної, зокрема, з давніх часів були актуальною проблемою усіх країн світу, в тому числі і України. При цьому, як правило, державну владу досліджували як вид публічної політичної влади, що здійснюється державою та її органами, як різновид соціальної влади тощо. Значно менша увага науковців приділялася питанню її класифікації в залежності від відповідних критеріїв, зокрема, за формою (способами) її організації та функціонування.

Серед сучасних українських дослідників проблем державної влади слід відзначити наукові праці В.Б. Авер'янова, О.Ф. Андрійко, В.Д. Бабкіна, М.О. Баймуратова, Є.В. Додіна, Н.П. Гаєвої, А.З. Георгіци, О.В. Зайчука, В.С. Журавського, Р.А. Калюжного, С.В. Ківалова, А.М. Колодія.

Державну владу й державу не можна ототожнювати, це не те саме (у літературі термін «публічна влада» іноді використовується як синонім «держави»). Державна влада - це спосіб керівництва (керування) суспільством, а держава - спосіб (форма) організації суспільства. Державна влада - це атрибутивна ознака держави, його необхідний елемент як системного утворення, оскільки фундаментальні ознаки державно організованого суспільства (держави) : державна влада (управлінська основа держави), державний народ (соціальна основа держави), державна територія (матеріальна основа держави). Держава - це організація суспільства як єдиного цілого, керованого спеціальним апаратом влади, що поширюється на все населення країни і її територію.

Державна влада — це публічно-політичні відносини між державним апаратом і підвладними йому індивідами (їх об'єднаннями, соціальними спільнотами).

Державна влада є різновидом політичної влади.

Державна влада – своєрідне ядро політичної влади, оскільки лише держава володіє монополією на прийняття законів, обов'язкових для всього суспільства, і на легальне фізичне насилля. Так, політичні партії проводять свою волю і впливають на своїх членів і на співчуваючих через статuti програми, інструкції тощо. Державна влада домінує в суспільстві, оскільки використовує своє монопольне право на примус. Суспільний зміст державної влади полягає в її здатності нав'язувати свою волю всьому суспільству, аж до подолання опору її опонентів шляхом застосування примусу і в необхідних випадках – насилля. Ця здатність санкціонована системою правових та ідеологічних норм.

Володіючи всіма її ознаками, державна влада має тільки їй властиві риси: єдність; загальність; універсальна репрезентативність; суверенність; організаційне оформлення; монополія (виняткове право) на видання загальнообов'язкових правил поведінки та забезпечення виконання їх за допомогою примусової сили держави; монополія на стягування податків, мита.

Найважливішими характеристиками (властивостями) сучасної державної влади є легітимність, легальність і законність.

Легітимність означає визнання влади населенням, схвалення її як справедливого і політично виправданого явища. Чим вищим є рівень легітимності, тим більшою є підтримка влади народом при ухваленні яких-небудь політичних рішень. Легітимна влада створює стан довіри між урядом і народом, такій владі прощаються помилки, вона здатна приймати і здійснювати непопулярні рішення. Легітимна влада — це влада, яка відповідає уявленням людей про належну державну владу, причому зовсім не обов'язково ці уявлення мають юридичний характер.

Легальність характеризує правомірність існування влади з формально-юридичної сторони. Легальна влада встановлюється і діє на основі конституції та інших нормативно-правових актів. При цьому нормативна основа організації та функціонування державної влади повинна відповідати загальнолюдським цінностям і принципам права. Інакше доведеться визнати легальною владу антинародної, тоталітарної держави.

Законність влади синтезує поняття легітимності і легальності влади. Законна влада встановлюється і передається відповідно до процедур конституції і за безпосередньої участі народу, діє в рамках визначених законом повноважень і законними методами, користується підтримкою населення.

Отже, державна влада сучасного зразка є не безпосередньою, а делегованою владою від усіх громадян (підданих) держави тим її членам, які опосередковують управлінські функції в державних органах і установах.

Таким чином, державна влада – це публічне явище соціально-політичного характеру, основна форма прояву політичного панування великої соціальної спільноти (народу, класу, еліти, блоку соціальних сил тощо). Вона виступає як функція асиметричного суспільства, володіє у ньому верховенством та має специфічні ознаки і професійний апарат для регулювання соціальних відносин, використовує право й можливість застосування легітимного примусу.

Література:

1. Проблеми онтології державної влади в політичному і соціологічному аспекті (Л. М. Герасіна) // Український соціум. - 2004. - № 2 (4). - С. 21
2. О.Ф.Скакун. Теорія держави і права.//Консум.-2000.-690 с.
3. Кулак Н.В. Актуальні питання правового статусу добровольчих формувань в Україні./ Н.В. Кулак // Часопис Київського університету права – 2016. – № 4.

УДК 342

РЕСПУБЛІКАНСЬКА ФОРМА ДЕРЖАВНОГО ПРАВЛІННЯ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Студент Д. В. Мороз гр. БП-15

Наук. керівник к.н. з держ. упр. Н.В. Кулак

Київський національний університет технологій та дизайну

Республіка є найпоширенішою формою правління у світі. Із більше 200 існуючих сьогодні держав близько 160 мають демократичну форму правління. Головною ознакою, що відрізняє республіку від монархії є те, що в республіці органи вищої державної влади обираються народом на певний термін. Вони підзвітні та підконтрольні народу, виконують свої повноваження відповідно до конституції та інших законів держави і у разі протиправної діяльності несуть відповідну юридичну, політичну, а також моральну відповідальність [1]. Актуальність вибраної теми полягає у тому, що уявлення про форму держави, її зміст та сутність постійно перебувають у стадії змін та розвитку. Питання про розвиток і удосконалення республіканської форми державного правління має особливе значення для вітчизняної конституційно-правової науки, так як Україна знаходиться у стані постійних політичних та соціально-економічних змін, які відображаються на формі державного правління.

Виділяють такі основні ознаки республіки:

1. Виборність вищих органів держави безпосередньо або опосередковано народом, тобто представницький характер державної влади.
2. Змінюваність вищих посадових осіб і державних органів у результаті виборів.
3. Строковість повноважень вищих посадових осіб держави і державних органів.
4. Відповідальність вищих посадових осіб держави за неналежне виконання своїх повноважень перед народом або вищим представницьким органом.
5. Верховенство актів, які видаються вищим представницьким органом країни [2].

Республіканська форма правління існувала ще в античному світі, але широке поширення республіканського ладу почалося у ХІХ ст. В історії